

INUIT ATAQATIGIIT

Nuuk, 25.04. 2013

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu matumuuna Naalakkersuisunut imaattunik apeqquteqarpunga.

(Inatsisartunut ilaasortaq Maliina Abelsen, Inuit Ataqatigiit)

Apeqqutit:

1. Aningaasarsiornikkut inissisimanerput pillugu Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit kiisalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat ersarissorujussuarnik siulittuuteqarput. Atugarissaarnikkut pisortanit inuiaqatigiinnut neqeroorutigineqartartut ullumikkutut (kisiannili pitsangoriaateqannngitsumik) ingerlatiinnarneqassappata aammalu utoqqalisartut amerliartornerat eqqarsaatigigaanni, 2040-p tungaanut ukiumut agguaqatigiissillugu 1 milliard koruunit pisortat karsiini amigaatigineqalissut ilaatigut siulittuutigineqarpoq.
Taamaammat Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit kiisalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat siulittuinerminni naatsorsuisimanerat suliaallu Naalakkersuisut akuersaarsinnaaneraat apeqqutigerusuppara ?
2. Maluginiartariaqarpoq Naalakkersuisooqatigiit aningaasarsiornikkut qanoq ineriartortoqassanersoq eqqarsaatigalugu pilersaarummik maannamut saqqummiussimannngimmata. Taamaattumik siunissami atugarissaarnerup akissaqartinneqartuarnissaa qulakkeerniarumallugu Nunatsinni aningaasarsiornikkut qanoq iliuuseqartoqarsinnaanera pillugu pilersaarummik Naalakkersuisut aamma saqqummiussilersaarnersut apeqqutiginiarpara? Taamaattoqassappat, taava ukiumoortumik Aningaasaqarnikkut inissisimaneq pillugu nassuaateqartarnerup saniatigut qaqugu tamanna pilersaarut naatsorsuutigineqarsinnaava?
3. Aviisimut Politiken-imut Naalakkersuisuni siulittaasunngorsimasoq 28. marts 2013 imaattunik oqaaseqarpoq: "*Aningaasarsiornikkut isertitarineqarsinnaasut eqqarsaatigalugit arlaqartutigut takorluugaqarpugut, taakkuli maannakkoqqissaqaq tusagassiorfinnun suunersut saqqummiussinnaanngilavut sulilivilluta suli maannamut aallartissimannnginnatta*". Naalakkersuisut maannakkut aningaasarsiornikkut isertitarineqarsinnaasut suut ilisimaneqalereersimannngitsut naatsorsuutiginerlugit ilisimatitsissutigisinnaanerlugit?
4. Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq ataqatigiisaagaq pilersissinnaajumallugu Naalakkersuisut isumaginninnerup, inisialioritsinerup aammalu utoqqalinersiaqartitsarnerup iluini nutarterissamaarlutik pilersaaruteqarnerlutik? Taamaattoqarpat paaserusunnarpoq sutigut qanorlu nutarterisoqarniarnersoq?
5. Inoqtigiiit qanoq aningaasarsiaqartiginerat apeqqutaatikkunnaarsillugu Naalakkersuisooqatigiit partiivisa neriorsuutigereerpaat kikkut tamarmik assigiimmik utoqqalinersianik pissarsidalissasut. Taamaalilluni utoqqalinersiaqartitsisalernissami appariit imminnut tapersersoqatigiittariaqarneranrik pisussaaffeqartitaanerat atorunnaarsinniarneqarpoq. Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni tamanna pillugu imaattunik allassimaso-

qarpoq: "*Utoqqalineriuteqartarnermi aaqqissuussineq inerisarneqaqqis-saaq kommunit peqatigalugit, aappariinneq apeqqutaatinnagu, kisiannili inuttut naleqasssuseq aallaavigalugu.*" Nunatsinni utoqqaat aammalu sius-naarlutik utoqqalineriaqlersartut qanoq aningaasarsiaqartigereersimana-nerat inoquitiilluunniit qanoq aningaasarsiaqartigereersimana-nerat apeqqu-taatiikkunnaarlugu tamarmik assigiimmik pisartagaqalersinnejassappata tamanna landskarsimut ukiumut 80 millioner koruuninik aningaasartuu-taasalissasoq naatsorsuutigineqarpoq (Tamanna 2009-imi Siumup siunner-suutigimmagut namminneq taamak missingersorpaat).

Tamannamita Naalakkersuisut qanoq aningaasassaqartinniarnerpaat, ullumkuinnaanngitsoq kisiannili aamma ukiut 5-it, 10-it aammalu 20-it qaangiuppata?

Aningaasat taakku suminngaanniit matussuserniarneqarpat?

6. Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni allaqqavoq: "*Aningaasar-siornikkut akisussaassuseqartumik pilersaarusrorluakkamillu inuiaqatigiit patajaatsumik aqunneqassapput.*" Siunissami isertitassat aningaasartuutissallu oqimaaqatigiissinniarnissaat ajornannginnerulernani paarlattuanilli ajornakusoornerulissasoq eqqarsaatigiaanni, Landskarsip nalinginnaasumik ingerlatsinermut missingersuutai amigartoorteqarfiusartussat Naalakkersuisunit siunnerfigineqartoq tassaa-nerpa aningaasarsiornikkut akisussaassuseqartumik politik-imik ingerlatsi-neq?
7. Inuiaqatigiit aningaasartuutaannut naatsorsuutit nalinginnaasut eqqarsaati-galugit, tassalu ingerlatsinermut missingersuusiortarneq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisunit siunnerfigineqarpa aningaasanut inatsisiliornermi iserti-tat aningaasartuutilu oqimaaqatigiissillugit pilersaarusrorneqartarnissaat?

Tunngavilersuut:

Nunatta aningaasarsiornikkut inisisimanera pilersaarusrfigineqarnissaalu naalakker-suisoqatigiinnissami isumaqatigiissummi oqaaseqatigiinni pingasuni taamaallaat allaase-rineqarpoq. Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit kiisalu Akileraartarnermut Atuga-rissaarnermullu Isumalioqatigiissitat siulittuinerminni naatsorsuisimana-nerat suliaallu ataq-qillugit akuersaaraanni erseqqilluinnarpoq, siunissami Nunarput aningaasarsiornikkut unammisassaqartoq maannakkorpiaq iliuuseqarfingineqalereeertariaqartunik meerartatta siunissami atugarliornerulininginnissaat aamma qulakteerniassagaanni. Maannamut anin-gaasarsiornikkut unammilligassat ajornartorsiutillu qanoq anigorniarneqassanersut pillu-git Naalakkersuisut tungaanniit tusarlerneqarnissarpuit ajornakusoorsimaqaaq. Siunissami inuiaqatigiinni atugarissaarneq qanoq attanniarneqassanersoq eqqarsaatigalugu anin-gaasarsiornikkut pilersaaruteqartoqarpasinngilaq. Aningaasarsiornikkut Nunatta inisisi-manera pillugu siunissamilu atugarissaarneq qanoq attanniarneqarsinnaanersoq Naalak-kersuisunngortunit tusarfigissallugu Nunatta soqutigisaanut illersuinerussasoq isumaqar-finginaluarpoq. 2008-imi 2009-imut aningaasanut inatsisissaq ingerlatsinikkut aammalu sanaartugassatigut annertuumik amigartoorfiusussaq akuersissutigineqarpoq. Siuliini Naalakkersuisooqatigiiusut, pingaartumik ukiuni agersuni Nunatta aningaasarsiornikkut ilungersunarerusumik inissittussanngornera ilisimaarereerlugu akisussaassuseqartumik aalajangersimapput [2010-imut](#), [2011-imut](#), [2012-imut](#) aammalu 2013-imut Aningaasanut inatsisiliorneq isertitassat aningaasartuutissallu oqimaaqatigiissinnejarnarisigut akuersis-sutigineqassasut. Aningaasat piginngisat imaluunniit pissarsiarineqariinngitsut nalingin-naasumik ingerlatsinermi aningaasartuutissanut atuleriissallugit tunuarsimaarfigisassal-lugu pingaaruteqartupilussuuvoq. Taamaammat Naalakkersuisunit maannamiit aningaa-sanut inatsisiliortarneq siunissami amigartoorteqarfiusassasut naatsorsuutigeqqune-qarmat, tamanna ernumanartuuvoq.